

SMZ

BARAZA LA MITIHANI LA ZANZIBAR

MTIHANI WA KUINGILIA KIDATO CHA KWANZA

133

KISWAHILI

MUDA: SAA 2.00

JUMATATU 01 NOVEMBA, 2021 MCHANA

MAELEKEZO KWA WATAHINIWA

- 1. Mtihani huu una sehemu NNE (4) A, B, C na D.**
- 2. Jibu maswali YOTE kutoka sehemu A, maswali MANNE (4) kutoka sehemu B, maswali MAWILI (2) kutoka sehemu C na swali MOJA (1) kutoka sehemu D.**
- 3. Andika nambari yako ya mtihani katika kila ukurasa.**
- 4. Majibu yote yaandikwe katika nafasi zilizowekwa.**
- 5. Majibu yote yaandikwe kwa kalamu ya buluu au nyeusi.**
- 6. Simu za mkononi na vitu visivyoruhusiwa havitakiwi ndani ya chumba cha mtihani.**

KWA MATUMIZI YA WASAHIHISHAJI		
NAMBARI YA SWALI	ALAMA	SAINI
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
JUMLA		

Mtihani huu una kurasa 12 zenye maandishi

SEHEMU A: (Alama 15)

UFAHAMU

Jibu maswali YOTE katika sehemu hii.

1. Soma habari hii kwa makini kisha jibu maswali yanayofuata.

Latifa alikuwa ni mwana wa pekee. Wazazi wake walikuwa **wakwasi**. Hivyo Latifa alilelewa kama tunu na tamasha. Alidekezwa ajabu. Hakuna chochote alichokosa katika maisha yake.

Latifa alikuwa na dosari moja ya utovu wa nidhamu. Wazazi wake walizoea kumuita “Mami” kila walipokuwa wakimkosa. Wazazi wake walijitahidi kumfunza umuhimu wa nidhamu, lakini wapi!

Katika jumba lao la kifahari, Latifa alikuwa na chumba chake, kilichokuwa na kila kitu, **runinga**, kompyuta na simu ya mezani. Wazazi wake hawakujali kujuwa kanda za video alizokuwa anatazama. Ingawa kulikuwa na runinga nyengine ukumbini, Latifa hakutazama asilani. Sababu aliyoitoa ni kwamba vipindi vyake vilikuwa “vina boa”. Kutokana na aina ya malezi aliyolelewa Latifa, majirani, jamaa na marafiki waliwalaumu wazazi wake kwa kusema mtoto umleavyo ndivyo akuavyo. Wazazi nao hawakujali, hivyo walidai kwamba, waliowalaumu walikuwa washamba wasiojua kuwalea watoto wao kisasa.

Alipofika umri wa miaka kumi (10), Latifa aliandaliwa **karamu** kubwa ya ukumbusho wa siku ya kuzaliwa kwake. Walioalikwa ni wakwasi wa wakwasi wenye nafasi. Palikuwa na keki yenye daraja kumi, kwenye daraja la kumi palikuwa na mishumaha kumi yenye rangi tofauti ili kudhihirisha umri wa Latifa.

Kabla ya sherehe kuanza, Latifa alisema kwamba, angependa rafiki yake wa kiume akae karibu naye kama bibi na bwana harusi wafanyavyo. Kwa mara ya kwanza wazazi wa Latifa walikataa kutimiza ombi la mtoto wao kipenzi. Naye Latifa kwa hasira, alichukuwa zile keki na kuwatupia wageni usoni, akianzia na wazazi wake. Wazazi wake walishikwa na bumbuazi na **tahayuri**, nyuso zao hawakujua pakuziweka. Wageni hawakuamini macho yao. Wasichana wenzake walimfuata Latifa chumbani alikojifungia.

Watoto wa mtaani na majirani waliokuwa wamefungiwa nje ya mlango mkuu, walijialika katika karamu. Walipata bahati wasiyoilalia wala kuiamkia. Walifurahia uhondo ambao hawajawahi kuuonja maishani mwao. Waliimba nyimbo za sifa na kumtakia Latifa maisha marefu.

Maswali

a) Eleza funzo kuu la hadithi hii.

---

b) Latifa alikuwa na kasoro gani?

---

c) Kwa nini majirani waliwalaumu wazazi wa Latifa?

---

d) Bainisha sababu iliyowafanya wazazi wa Latifa kushikwa na bumbuazi?

---

e) Lete maana ya maneno yafuatayo.

i. Wakwasi

---

ii. Runinga

---

iii. Karamu

---

iv. Tahayuri

---

2. Fupisha aya ya tatu (3) ya habari uliyoisoma hapo juu kwa maneno yasiyozidi ishirini na tano (25).

SEHEMU B: (Alama 40)

SARUFI NA MATUMIZI YA LUGHA

Jibu maswali MANNE (4) katika sehemu hii. Swali la sita (6) ni la lazima.

3. a) Andika mfano wa sentensi zenye miundo ifuatayo.

i. W+T+N

---

ii. N+T+E+E

---

iii. I+N+V+t+V

- b) Kwa kutumia mifano eleza maana ya istilahi zifuatazo.

i. Sentensi ambatano

---

ii. Viunganishi

---

4. a) Tunga sentensi kwa kutimia vihusishi vifuatavyo.

Nambari moja (i) imetumika kama mfano.

i. Baada ya

Mgonjwa aliruhusiwa baada ya kupata matibabu.

ii. Kwa

---

iii. Mbele ya

---

iv. Kando ya

---

b) Andika sentensi zifuatazo katika hali ya wingi.

i. Dawa inayolevya ni hatari.

---

ii. Kiti kimekatika katikati.

---

5. a) Bainisha hatua tatu (3) za mwanzo za ufupisho wa habari.

i. _____

---

ii. _____

---

iii. _____

- b) Tafsiri sentensi zifuatazo kwa lugha ya Kiswahili.
- i. Our students have scored high marks in Mathematics.

_____

- ii. Twenty times fifteen is equal to three hundred.

_____

6. a) Tafsiri sentensi zifuatazo kwa lugha ya Kiingereza.

- i. Wageni watasafiri asubuhi mapema.

_____

_____

- ii. Zawadi anazungumza Kiswahili kwa ufasaha.

_____

_____

- iii. Mwalimu wangu anasomesha vizuri.

_____

_____

- b) Andika nambari zilizokosekana katika tarakimu zifuatazo.

Swali nambari moja (i) limetumika kama mfano.

- i. 2,500,000, 3,000,000, 3,500,000, 4,000,000

- ii. 1,000,100, _____, _____, _____, 1,000,500

- iii. 5,000,007, 5,000,008, _____, _____, _____

7. a) Andika sentensi zifuatazo kwa kuzingatia vituo na taratibu za uandishi.

- i. tanzania ni moja kati ya nchi za afrika mashariki

_____

_____

- ii. baba humwagilia mimea asubuhi mchana na usiku

_____

_____

Nambari ya Mtahiniwa _____

- iii. Loo ameumia vibaya sana

- b) Toa mifano miwili (2) ya mada zinazoweza kufanyiwa mdahalo.

- i. _____

- ii. _____

SEHEMU C: (Alama 30)

FASIHI

Jibu maswali MAWILI (2) katika sehemu hii.

8. a) Tunga beti tatu (3) za utenzi unaohusu virusi vya Corona.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. On the right side, there is a vertical margin line, creating a narrow right margin. The paper appears to be from a notebook or a standard ruled sheet.

b) Andika ujumbe unaopatikana katika utenzi ulioutunga hapo juu.

---

9. Oanisha methali kutoka **ORODHA A** na zile zinazofanana kutoka **ORODHA B** kwa kuandika herufi ya jawabu katika mabano.

ORODHA A		ORODHA B
i. Kambare mkunje angali mbichi.	( )	a) Polepole ndio mwendo.
ii. Asiyesikia la mkuu huvunjika guu.	( )	b) Kidole kimoja hakivunji chawa.
iii. Haraka haraka haina baraka.	( )	c) Bendera hufuata upepo.
iv. Damu nzito kuliko maji.	( )	d) Udongo upate ulimaji.
v. Umoja ni nguvu utengano ni udhaifu.	( )	e) Asiyefunzwa na mamaye hufunzwa na ulimwengu.
		f) Adui wa mtu ni mtu.
		g) Mla nawe hafi nawe ila mzaliwa nawe.
		h) Bora kinga kuliko tiba.

10. Kwa maneno yasiyopungua 120 na yasiyozidi 130 andika hadithi inayotufundisha ubaya wa usaliti.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal grey lines across its entire width, providing a template for writing or drawing. The margins are consistent on all sides.

Nambari ya Mtahiniwa _____

SEHEMU D: (Alama 15)

UTUNGAJI

Jibu swali MOJA (1) tu katika sehemu hii.

11. Andika Insha ya maneno kati ya 120-130 yenye kichwa cha habari "AJIRA ZA UTOTONI"

[illegible]

[illegible]

-
- This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

Ukurasa wa **12** kati ya **12**

<https://maktaba.tetea.org>